

AMINTIRI DESPRE DOMNUL IULIAN ANTONESCU

de PAUL ȘADURSCHI

Îl găseam uneori, dimineța, la prima oră, stînd pe o bancă, în micul parc de lîngă muzeu, numit odinioară *Belvedere*. Aștepta calm, fără a se impacienta vreodată, deschiderea și nu dojea pe nimeni, chiar dacă se mai întîmpla, uneori, să întîrzie persoana la care se afla cheia. Toată noaptea călătorise cu trenul, ajungînd la destinație în zori. Nu-mi amintesc să fi venit vreodată-cu mașina.

După o gustare frugală, undeva prin apropiere, revenea la muzeu, trecînd prin sălile de expoziție și schimbînd întotdeauna cuvinte amabile cu personalul, dînd însă impresia că se gîndește altundeva.

Intr-o asemenea împrejurare, ne-am plîns că chiar alături, în clădirile-anexă ale prefecturii de odinioară, s-a instalat un atelier de reparații și întreținere auto pentru mașinile comitetului județean de partid. Emanații permanente de gaze, dar mai ales bioxid de carbon, creau un mediu nociv pentru obiectele de muzeu. Pe timpul iernii ardeau, în sobe, anvelope uzate și fumul înecăcios care intra și în sălile de muzeu, se transforma în acid sulfuric, degradînd exponatele. A răspuns că n-are cui spune așa ceva, întrucît nu l-ar pricepe nimeni și ar găsi mai curînd motive să demoleze clădirea vechii prefecturi, monument de arhitectură proiectat de Petre Antonescu, în cazul cînd i-am deranja. „Să mai așteptăm...” zicea, licărînd în mințile noastre unele speranțe...

Îi făcea plăcere să parcurgă, cu piciorul, străzile vechiului oraș, care-l atrăgea în mod deosebit. Din cînd în cînd, se oprea în fața unor clădiri cu arhitectură tradițională, românească și se bucura atunci cînd știam ale cui au fost, ce instituții au funcționat acolo cîndva. Își exprima opinia că aceste clădiri trebuie păstrate, întrucît dau farmec locului și-apoi niciodată și nimeni nu va mai construi așa ceva. Ajungînd odată, astfel, în fața bisericii „Uspenia”, hotări să intrăm. În timp ce vorbea cu preotul paroh despre istoricul bisericii ctitorită de Elena Rareș, în 1551, despre refăcerile și reparațiile ulterioare, datorate atîtor evenimente vitrege, de coincidența fericită a emiterii aici a documentului de naștere și botez a Luceafărului poeziei românești, cumpără două lumînări, le aprinse, apoi le înfipse în nisipul care umplea o tavă metalică, așezată

sub icoane. Făcându-și cruce, motivă, în treacăt, gestul „Întru sufletul bieților mei părinți“. Aflam apoi, din conversație, că tatăl fusese în timpul primei conflagrații mondiale în refugiu, cu școala militară pe care o urma, aici, la Botoșani. Ne-am continuat drumul, trecind pe lângă hotelul „Rareș“, pe timpuri elegant, unde tatăl său poposise deseori. Știam, acum, de ce atunci când venea, pentru mai mult de o zi la Botoșani, dorea să i se rezerve un loc la acest hotel, acum demodat.

Astăzi, rememorînd evenimente trecute, atunci cînd în drumul nostru se întîmplă să trecem pe lângă o biserică, se cuvine să intrăm și să aprindem, nu numai pentru morții noștri ci și pentru cel care a fost *Iulian Antonescu*, lumînări de ceară curată.